

Asia: VN/15849/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vaasan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.

Lakiin esitetään lisättäväksi säännös valtion erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Tasa-arvorahan vakiinnuttamisen kautta tavoitteena olisi lisätä avustuksen vaikuttavuutta ja ennakoitavuutta, jotta tasa-arvotoimia pystyttäisiin suunnittelemaan ja ennakoimaan ja vakiinnuttamaan paikallisella tasolla.

Vaasan kaupunki näkee esityksen erittäin kannatettavaksi. Esitetyt muutokset lisäävät tasa-arvoa ja oikeus tukeen yksinkertaistuu.

Varhaiskasvatus on ollut mukana tasa-arvorahan hankkeessa verraten lyhyen ajan. Myönteinen erityiskohtelu on ehdottomasti aloitettava jo varhaiskasvatusikäisten parissa - alle kouluikäisille ohjattu tuki tuottaa positiivista kehitystä kouluvuosiin. Tuki tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi on oltava pitkäjänteistä. Vuosi tai edes kaksi vuotta ei ole pitkäjänteistä työskentelyä näillä tarvealueilla.

Vakiinnuttamisen kautta ennakoitavuutta ja pitkäjänteisiä tukitoimia voidaan kohdentaa entistä paremmin. Henkilökunnan näkökulmasta on mielekkäämpää ja tarkoituksenmukaisempaa saada työntekijä pitempään työsuhteeseen. Ennakoitavuudella voidaan myös vähentää lyhyitä työsuhteita. Myös lapsen näkökulmasta on etu, kun aikuisten ympärillä eivät vaihdu ja pysyvät koko lukuvuoden tai mielellään useamman vuoden. Käytettävissä olevan rahoituksen tulee olla tiedossa hyvissä ajoin, suunniteltaessa seuraavan lukuvuoden toimintaa ja rekrytointeja tehdessä. Myös rahoituksen pysyvyys hallituskausista riippumatta on oleellista.

Hankeavustuksella on Vaasan kaupungissa ollut suuri merkitys. On kuitenkin koettu, että omavastuuosuuden osoittaminen on haastavaa. Hankeraha ei missään nimessä ole ilmaista.

Niukkoja resursseja kohdennetaan jo eri tarpeiden ja arvioiden perusteella ja niiden sovittaminen samalla avustuksen mukaiseen tarkoituksen sekä käytön raportoiminen tuo vielä uusia ulottuvuuksia. Tänä vuonna varhaiskasvatus anoi ainoastaan puolet viime vuoden rahoista, omavastuuosuuden rahoituksen puuttuessa talousarviosta.

Jotta avustuksen tavoite toteutuisi, voisi rahan myötää tutkimusperusteisesti suoraan kunnalle tähän kohteeseen. Avustuksen käytöstä voisi velvoittaa raporttiin, josta näkisi, kuinka avustus on käytetty. Pitkäjänteinen kehittäminen ja ennakointi on kaikkien etu, suunnitelmallinen varojen käyttö olisi mahdollista, jos avustusraha olisi budjetissa. Rahoituksen tulisi kohdistua suoraan palvelun järjestäjälle myös jatkossa. Selkeiden kriteerien avulla kunta voisi itse päättää, mikä kohde kaupungissa hyötyisi eniten avustuksesta. Kunnissa tunnistetaan ja tiedetään mihin tarkoitukseen rahoitus olisi paras kohdentaa, siten että toimitaan omien strategioiden ja linjausten mukaisesti.

Knookala Christina
Vaasan kaupunki